

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencle, MA ve věci žalobce: **V. I.**, zastoupen JUDr. Filipem Mochnáčem, advokátem se sídlem Brno, Heršpická 813/5, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 7. 2015, č. j. MV-114147-3/SO-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 30. 7. 2015, č. j. MV – 114147-3/SO-2013, bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 3. 4. 2013, č. j. OAM-63483-28/DP-2012.

Správní orgán prvního stupně uvedeným rozhodnutím zamítl žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu žalobce dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. b), § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 16. 8. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Obsah žaloby

Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 26. 8. 2015 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Žalobce namítl, že žalovaná došla v napadeném rozhodnutí po provedení důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním, ze kterých dovodila nesprávné právní závěry. Stalo se tak zejména v důsledku překročení mezí správního uvážení a porušením zákona o pobytu cizinců, neboť skutkový stav, jak ho shledal správní orgán prvního stupně, nemá oporu ve spise. Nelze zaměňovat pohovor dle § 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců s výsledkem dle § 55 správního řádu. Měl být v tomto případě použit institut výsledku a nikoliv pohovoru. Tím došlo k porušení § 2 odst. 1 správního řádu a tato záměna nemůže jít k tíži žalobce, když se k pohovoru nedostavil, neboť k žádnému pohovoru předvolán nebyl. Nadto žalobce uvádí, že se nedostavil z omluvitelných, objektivních a na jeho vůli nezávislých důvodů, což doložil potvrzením o ambulantním vyšetření a zdravotní indispozicí v době konání výsledku. Dále poznamenává, že jak správní orgán prvního stupně, tak žalovaná rozhodovali na základě § 56 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Tato ustanovení spolu nijak nesouvisí a při rozhodování bylo ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) použito ryze účelově, bez návaznosti na odůvodnění jeho použití. A nakonec předvolání k výsledku je v rozporu s § 6 odst. 2 správního řádu a § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť předmětem výsledku měly být skutečnosti, které mohly být obstarány jiným způsobem.

III. Vyjádření žalované

Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 9. 8. 2015 zopakovala své závěry z napadeného rozhodnutí a poznamenala, že během řízení u správního orgánu prvního stupně ani v odvolacím řízení žalobce nenamítal důvody na jeho vůli nezávislé, které by mu znemožňovaly dostavení se k výsledku. Navrhla proto, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl

v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.).

Po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že **žaloba není důvodná**.

Žalobce předně namítá nesprávnost hodnocení provedených důkazů, které vedly k nesprávným skutkovým a následně právním závěrům. Zejména namítá překročení mezí správního uvážení a skutečnost, že skutkový stav nemá oporu ve spise.

Předně je třeba předeslat, že uvedená námitka je zcela nekonkrétní, takže na ni může soud reagovat taktéž pouze v obecné rovině (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). K souvisejícím konkrétnějším tvrzením uplatněným v jiných částech žaloby se pak soud vyjádří při posuzování důvodnosti jednotlivých žalobních bodů.

Pro hodnocení důkazů se v projednávané věci použije úprava obsažená v § 50 odst. 4 správního řádu. Ta uvádí, že pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Toto ustanovení vyjadřuje zásadu volného hodnocení důkazů, jejíž podstatou je skutečnost, že neexistuje žádný formální postup hodnocení důkazů či síla jednotlivých důkazů. Jejich hodnocení je na volném uvážení správního orgánu, ovšem musí být z odůvodnění patrné, jakým racionálním myšlenkovým postupem se správní orgán řídil. Tento postup a závěry z něho dovozené přitom nesmí být výsledkem jeho libovůle. Správní orgán je povinen pečlivě zkoumat a posuzovat jednotlivé důkazy samostatně, tak i ve vzájemné souvislosti (srov. rozsudek ze dne 2. 8. 2012, č. j. 5 Azs 2/2012 – 49). Jediným limitem, kdy správnímu orgánu nepřísluší hodnotit podklady, ale přijmout závěry, které z nich plynou, jsou zákonem stanovené závazné podklady (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2012, č. j. 8 As 12/2010 – 113).

V rámci správního řízení byla opatřena řada podkladů (výpis z Cizineckého informačního systému, výpis z obchodního rejstříku, potvrzení o průměrném čistém příjmu žalobce), z nichž správní orgány vycházely a které také řádně hodnotily (zejména se odrazily v jejich závěru o potřebě provedení výslechu žalobce). Pro jejich skutkové závěry a jejich následné hodnocení poskytuje správní spis dostatečnou oporu. K tomu, zda jsou tyto závěry správné, se může soud vyjádřit až v návaznosti na konkrétní námitky žalobce, jimiž tyto závěry zpochybňuje (viz dále). Zdejší soud však v obecné rovině neshledal, že by žalovaná hodnotila podklady libovolně, bez náležitého vyličení svého myšlenkového procesu nebo že by vyvodila závěry, které by byly zcela v rozporu s provedenými důkazy.

Dále žalobce namítá nezákonnost předvolání k výslechu ze dne 4. 2. 2013 dle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Jednalo se totiž o předvolání k výslechu ve smyslu § 55 správního řádu a nikoli o pohovor dle § 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Oba instituty

podle něj nejsou totožné a nelze je slučovat v jeden. Záznam, který se provádí u pohovoru, je upraven méně striktně nežli protokol o výsledku a u obou institutů jsou také jiné možnosti obrany. Žalovaná se měla podle žalobce striktně držet obsahu a textu zákona (§ 2 odst. 1 správního řádu) a nikoli si zákony vykládat k jeho tíži (nemohou mu plynout právní následky z institutu, který neměl být vůbec použit).

Ze správního spisu vyplynulo, že předvolání k výsledku ze dne 4. 2. 2013 bylo řádně doručeno jak žalobci, tak jeho zástupci s dostatečným předstihem. V rámci předvolání byl žalobce mimo jiné poučen, že v případě nedostavení se bez vážného důvodu bude jeho žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu zamítnuta. Dne 7. 3. 2013 byl vyhotoven úřední záznam o nedostavení se žalobce bez řádné omluvy k výsledku, k němuž byl předvolán.

Možnost aplikace § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců předpokládá, že se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostavil k pohovoru. Dle § 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců provede zastupitelský úřad pohovor zejména s cílem zjistit bližší skutečnosti týkající se uváděného účelu pobytu na území. Ze správního spisu vyplývá, že byl žalobce předvolán k výsledku dle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Podle něj je správní orgán oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, když účastník řízení je dle tohoto ustanovení povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet.

Ze zákona o pobytu cizinců vyplývá, že pojmy „pohovor“ a „výslech“ jsou používány jako synonyma. Termín „pohovor“ je používán u zastupitelských úřadů a termín „výslech“ v ostatních případech, nicméně oba vyjadřují obdobný způsob, jak správní orgán zjišťuje bezprostředně od účastníka správního řízení informace, které buď nevyplývají ze žádosti a správního spisu nebo jsou nezbytné pro doplnění žádosti. Neexistují žádné objektivní důvody pro striktní odlišování obou pojmů, zvláště neplynou-li ze zákona žádná specifika pro některý z těchto institutů (které proto zdejší soud považuje fakticky za institut jediný). Výklad žalovaného považuje zdejší soud za souladný se zněním, smyslem i účelem zákona o pobytu cizinců (srov. též rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2016, č. j. 46 A 92/2015-28, dostupný na www.nssoud.cz). Námitka nezákonnosti, která měla dle žalobce spočívat v použití institutu výsledku (resp. předvolání k výsledku), je tudíž nedůvodná.

Žalobce dále namítl, že se k výsledku nedostavil pro objektivní, na jeho vůli nezávislou skutečnost – trpěl v období od 1. 3. 2013 do 17. 3. 2013 onemocněním, z něhož se ambulantně léčil ve své vlasti. K doložení této skutečnosti žalobce předložil potvrzení ze dne 17. 3. 2013 s úředně ověřeným překladem datovaným k 26. 3. 2013.

Ustanovení § 59 správního řádu upravující předvolání ve svém závěru stanovuje pro předvolanou osobu při nemožnosti dostavení se ze závažných důvodů povinnost bezodkladného informování správního orgánu s uvedením důvodu.

Bezodkladnost uvedení důvodu dle citovaného ustanovení není nijak konkretizována a vždy záleží na konkrétních okolnostech daného případu (srov. např. rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 – 66). Rozhodující je přitom charakter důvodu, pro který se předvolaná osoba nemůže k výsledku dostavit. Samotná nemožnost dostavit se totiž automaticky neznamená také nemožnost zaslat správnímu orgánu omluvu ještě před plánovaným výsledkem. V případě závažnějších překážek, které znemožňují také předběžnou omluvu z výsledku, je pak nutno trvat na tom, aby byla omluva správnímu orgánu zaslána v řádu několika dnů po odpadnutí překážky.

V tomto případě byl důvod neúčasti na výsledku žalobcem sdělen až v žalobě podané ke zdejšímu soudu dne 25. 8. 2015, ačkoliv ověřený překlad potvrzení měl být zhotoven dne 26. 3. 2013. Žalobce byl přitom léčen toliko ambulantně a navíc pouze v období od 1. 3. 2013 do 17. 3. 2013. Za této situace nelze omluvu žalobce považovat za řádnou a včasnou (bezodkladnou).

Jelikož je již ze žalobních tvrzení a obsahu správního spisu patrné, že se žalobce z výsledku vůbec neomluvil, a to ani po odpadnutí tvrzené překážky, neprováděl soud dokazování listinami, které žalobce pro doložení důvodu své neúčasti u výsledku soudu předložil. I v případě, že by tento důvod byl prokázán, nemohlo by to nic změnit na závěru, že žalobce svou neúčast řádně neomluvil. V souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* lze po žalobci spravedlivě žádat, aby nesl negativní důsledky, které zákon spojuje s jeho nedostavením se k výsledku bez řádné omluvy, a to bez ohledu na to, jaký byl charakter překážky pro účast na výsledku.

Dále žalobce namítá, že rozhodnutí jsou zmatečná, neboť odkazují na ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) a § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, která spolu nijak nesouvisejí.

Podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru nebo nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum nebo jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit.

Dle § 37 odst. 2 písm. b) ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestane splňovat některou z podmínek pro jeho udělení.

Jádrem sporu je zde otázka, zda § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zakotvuje podmínku pro udělení víza ve smyslu § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Na tuto otázku je nutno odpovědět kladně, jak ostatně potvrzuje judikatura Nejvyššího správního soudu. Ten ve svém rozsudku ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011 – 69, uvedl, že *„ustanovení § 31 a § 33 zákona o pobytu cizinců představují pozitivní vymezení podmínek pro udělení víza. Nicméně současně je nutno dodat, že zákon o pobytu cizinců zakotvuje vedle tohoto pozitivního výčtu předpokladů pro udělení víza též vymezení negativní, které pouhé formálních naplnění předpokladů pro udělení víza zákonným způsobem koriguje. Zmíněný korektiv představuje mimo jiné ustanovení § 56 citovaného zákona, na základě kterého správní orgány v rámci vedeného řízení ověřují, zda jsou splněny další předpoklady pro udělení víza, tedy zda tu neexistují důvody pro jeho případné neudělení. Naposledy zmíněné*

ustanovení lze tedy ve vazbě na námitku stěžovatele označit za ustanovení, které podmínky pro udělení víza vymezuje negativně.“ Jestliže § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců hovoří o podmínkách pro udělení víza a § 56 odst. 1 písm. a) téhož zákona stanoví podmínky pro udělení víza, nelze se žalobcem souhlasit v tom, že by spolu uvedená ustanovení vůbec nesouvisela.

Ani námitce paušálního používání § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců bez skutkového podložení nelze přisvědčit. V odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je na str. 3 zřetelně uvedeno, z jakého skutkového stavu správní orgán vycházel a jak na něj uvedenou právní úpravu aplikoval. Důvodem pro vydání rozhodnutí bylo nedostavení se k výsledku bez omluvy. Zdejší soud přitom shledal aplikaci § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. b), § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců s ohledem na tuto skutečnost zcela případnou. Žalobce svým jednáním nesplnil podmínku pro prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, která je stanovena v § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců [toto ustanovení se zde uplatní obdobně – viz znění § 44a odst. 3 a postupné odkazy v § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b)].

A nakonec žalobce namítá nezákonnost jeho předvolání k pohovoru z důvodu rozporu s § 6 odst. 2 správního řádu a § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť správní orgán prvního stupně měl možnost zjistit požadované informace jiným způsobem.

Ustanovení § 6 odst. 2 správního řádu zakotvuje zásadu procesní ekonomie, podle níž má správní orgán postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby zatěžovat co nejméně. Podklady od dotčené osoby vyžaduje jen tehdy, stanoví-li tak právní předpis. Lze-li však potřebné údaje získat z úřední evidence, kterou správní orgán sám vede, a pokud o to dotčená osoba požádá, je povinen jejich obstarání zajistit.

Druhé dotčené ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců upravuje, kdy může správní orgán vyslýchat účastníka řízení. Stanoví přitom podmínku, že je to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci (zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území).

Z napadeného rozhodnutí jsou přitom patrné důvody, pro které správní orgán prvního stupně přistoupil k provedení výsledku žalobce. Žalovaný především poukazuje na skutečnost, že dle výpisu z obchodního rejstříku byl žalobce ke dni 18. 5. 2012 jednatelem společnosti CERHAS INVESTMENT, s. r. o. spolu s dalšími patnácti osobami. Soud se plně ztotožňuje se závěrem žalovaného, že toto zjištění vyvolalo otázky, týkající se faktického fungování společnosti a faktické činnosti žalobce pro tuto společnost. Z obsahu správního spisu se přitom nenabízí žádný jiný podklad, než výsledek žalobce, z něhož by bylo možné tyto faktické informace zjistit. Ostatně ani žalobce žádný takový podklad neuvádí. Žalobce dokládal toliko formální stav (zápis v obchodním rejstříku), o němž existovaly důvodné pochybnosti. Faktický stav nebylo možné zjistit jinak, než výsledkem žalobce. Postup správního orgánu prvního stupně (i žalovaného) tak byl plně v souladu s § 6 odst. 2 správního řádu a § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců

V. Shrnutí a náklady řízení

Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. **zamítl**.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. dubna 2017

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu